

Philippe Roose

Op 15 juni 2019 kocht onze gemeente op een veiling de bijzondere briefwisseling aan van de families Roose en Coloma. Deze briefwisseling dateert van circa 1690 tot 1760; de periode waarin het Coloma kasteel in handen kwam van de familie. Drie broers werden in die tijd achtereenvolgend 'heer van Leeuw', nadat ze de titel overerfden bij het overlijden van de oudere broer. Zo was Jan Karel heer van 1694 tot 1704, volgde Ambroise hem op van 1704 tot 1720 en nam Philippe Roose de fakkel over van 1720 tot zijn overlijden in 1751. Het is die laatste waar we deze maand op inzoomen in Erfgoed Express.

1693 Philippe Frans Pierre Roose wordt in 1693 geboren als jongste kind van het gezin. Waarschijnlijk werd hij geboren in Mechelen waar zijn vader lid was van de 'Grote Raad', het hoogste rechtscollege binnen onze regio. Het is zijn vader Jan, die Sint-Pieters-Leeuw tot baronie weet te verheffen en zich dus als eerste baron van Leeuw mag noemen. Philippe Roose was niet alleen de vierde baron van Leeuw maar ook schout van Mechelen, waar hij een soort politionele macht uitoefende. Hij drukte zonder twijfel zijn stempel op het domein van kasteel Coloma. De bouw van het koetshuis en de verlenging van de hoofdreef tot de Joseph Depauwstraat zouden van zijn tijd dateren.

Eugenie

Philippe huwt met Marie Caroline Françoise van der Gracht. Hun enige dochter, Eugenie, zou later trouwen met de heer van Coloma. Het meest zichtbare spoor van de passage van het gezin Roose – van der Gracht in onze gemeente, vind je vandaag terug in het koor van de Sint-Pieterkerk. Daar staat de grafsteen van Philippe en zijn vrouw, Marie.

© Tineke De Vos

De briefwisseling van de families Roose en Coloma.

© KIK-IRPA, Brussel

De grafsteen

Bovenaan de wapenschilden van het echtpaar dat hier begraven is, zie je links 3 rozen in een V voor Philippe Roose en rechts 3 eenden voor de familie van der Gracht. Bij de voorouders van Roose, aan de linkerkant van het wapenschild, herkennen we veel bekende namen zoals Kinschoot, de Ram en de Varick. Onderaan, na de opsomming van zijn titels, staat de sterfdatum van Philippe. Dat was 2 september 1751. Nog wat lager staat 27 oktober 1775 vermeld: de sterfdatum van zijn vrouw, Marie.

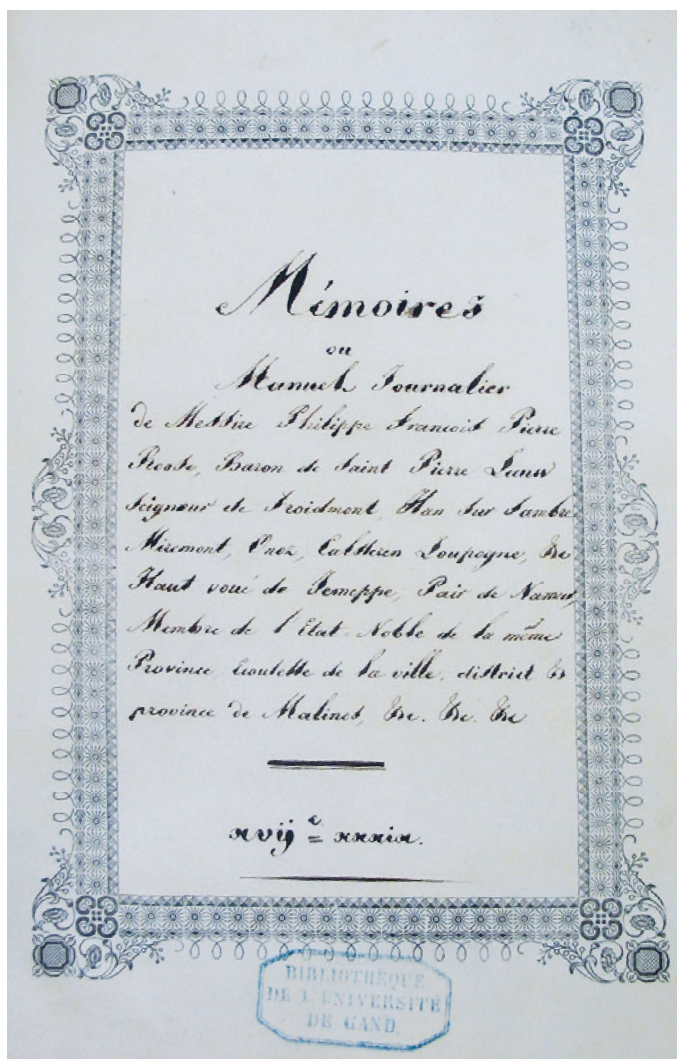
Van het financieel beheer tot leuke anekdotes

De brieven bieden een unieke kijk in het zakelijke, professionele en persoonlijke leven van de adellijke bewoners. Naast Leeuw waren Roose en Coloma ook heer van talloze andere domeinen verspreid over het huidige België. Om hun landgoederen te onderhouden en financieel te beheeren, was er een continue briefwisseling met lokale ondernemers en andere hoogwaardigheidsbekleders nodig. Leuke anekdotes over de aankoop van oorbellen en koosnamen voor hun kinderen brengen ons dan weer dicht bij het familieleven van deze edellieden. Ook de tijdsgeest van de zeventiende en achttiende eeuw wordt in deze brieven mooi weergegeven. De angst voor de oorlogsprikelen en de voortdurende aanwezigheid van militaire troepen is een terugkerend onderwerp in de vele brieven.

Het dagboek van de baron.

Bovendien kunnen we de brieven leggen naast een dagboek van de baron dat wordt bewaard in de universiteitsbibliotheek van Gent.

Beide bronnen naast elkaar geven ons een beeld van de kennissenkring waarmee ze contact onderhielden, maar vooral ook van de dagelijkse besommeringen die kwamen kijken bij het bestuur van een land als Leeuw. Zo werden huur-gelden geïnd, bijvoorbeeld voor de watermolen waarvan hij eigenaar was, moesten de nodige bruggen en wegen onderhouden worden waarvoor dan weer werkmannen moesten gezocht en betaald worden ...

© KIK-IRPA, Brussel

Obit

In de provincie Namen vinden we in de gemeente Jemeppe-sur-Sambre, de deelgemeente Onoz. In de kerk van Onoz, ook eigendom van de familie Roose en vermeld op de grafsteen, hangt een obit (rouwbord) van Philippe Roose.

Centraal zie je een vermelding naar de familie Roose, geflankeerd door de wapenschilden van zijn voorouders. Helemaal bovenaan staat de verwijzing naar zijn ouders: Jan Roose en Marie Thérèse de Varick.